

Aan de gemeenteraad

datum 09-03-2021
behandeld door B.A. Bakker
ons kenmerk 2021-0026475
doorkiesnummer 6245
onderwerp Adviesaanvraag herijking
gemeentefonds

Geachte mevrouw, heer,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft mede namens de staatssecretaris van Financiën de adviesaanvraag ingediend bij de Raad voor het Openbaar bestuur betreffende het nieuwe verdeelstelstel gemeentefonds.

De afgelopen twee jaar hebben de fondsbeheerders samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gewerkt aan de nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Een nieuwe verdeling is nodig omdat de huidige verdeling niet meer goed aansluit bij de kosten van gemeenten. Dit geldt vooral voor het sociaal domein. Daarnaast is de manier waarop de verdeling rekening houdt met de verschillen in eigen inkomsten tussen gemeenten sinds 1997 niet meer geactualiseerd. Ook bestaat er al langer de behoefte de verdeling eenvoudiger te maken.

De fondsbeheerders zijn van mening dat het verdeelvoorstel een verbetering is ten opzichte van de huidige verdeling. De voornaamste knelpunten in de verdeling van het sociaal domein zijn opgelost, de verdeling van de kosten sluit goed aan bij de kostenpatronen van gemeenten, de eigen inkomsten zijn beter verevend en de verdeling is veel eenvoudiger dan in het huidige model. De nieuwe verdeling leidt tot voor- en nadeelgemeenten. Tot op heden geldt bij herverdeling de bestuurlijke afspraak van een maximaal nadelig effect van € 15 per inwoner per jaar.

In september 2019 is gekozen voor de volgende indeling als basis voor de nieuwe verdeling:

Klassiek domein (KD)	Sociaal domein (SD)	Algemene Eigen Middelen (AEM)
Bestuur en ondersteuning	Sociale basisvoorzieningen	Onroerendezaakbelasting
Veiligheid	Individuele voorzieningen Jeugd	Overige Eigen Middelen
Onderwijs	Individuele voorzieningen Wmo	
Sport, cultuur en recreatie	Participatie	
Infrastructuur, ruimte, milieu		

Herverdeeeffecten nieuwe verdeling

In de tabel hieronder is het herverdeeeffect voor Papendrecht per domein opgenomen.

Ook het financiële effect van het nieuwe verdeelmodel beschermd wonen (BWO) wordt hierbij weergegeven. Dit betreft een afzonderlijke uitkering binnen het gemeentefonds en het financieel effect is mede het gevolg van de doordecentralisatie

Herverdeeeffecten per domein en totaal op basis van het nieuwe volume voor Papendrecht.

KD vol.nw per inw.	SD vol.nw per inw.	AEM vol.nw per inw.	TOTAAL (1+2+3)	effect nieuw BWO per inw.
149	-82	-69	-3	-3

Regio-overzicht: hoeveel euro per inwoner erbij (positief) of eraf -/- t.o.v. 2017

Gemeente	GF	BWO (individueel)
Alblasserdam	-11	-3
Dordrecht	-13	-12
Hardinxveld-Giessendam	32	-13
Hendrik-Ido-Ambacht	43	-1
Papendrecht	-3	-3
Sliedrecht	-77	-2
Zwijndrecht	7	3
Regio BWO	NVT	-25

De fondsbeheerders wijzen er op dat het gaat om voorlopige uitkomsten, omdat de verdeling vanaf het basisjaar 2017 nog geactualiseerd moet worden naar meer recente cijfers.

Invoering, ingroeipad en onderhoud

De invoering van de nieuwe verdeling verschuift naar 1 januari 2023. Een zorgvuldige en geleidelijke invoering van de nieuwe verdeling is van belang vanwege de directe gevolgen op de gemeentelijke inkomsten via het gemeentefonds. Dit willen de fondsbeheerders bereiken via een ingroeipad. De fondsbeheerders zullen het ingroeipad zoals gebruikelijk baseren op de definitieve herverdeeeffecten.

Aangezien het sociaal domein nog volop in beweging is, willen de fondsbeheerders de nieuwe verdeling in aanloop naar uitkeringsjaar 2027 integraal evalueren. Die evaluatietermijn beoogt recht te doen aan het gegeven dat gemeenten zich in verschillende fasen van de transformatie van het sociaal domein bevinden en dat de kosten van gemeenten zich als gevolg daarvan de komende jaren nog zullen uitkristalliseren. De evaluatie is primair gericht op de veronderstellingen in het sociaal domein, maar zal zo nodig ook betrekking hebben op het klassiek domein. De evaluatie zal in 2025 starten zodat gemeenten tijdig duidelijkheid hebben over het verdeelmodel vanaf 1 januari 2027, vier jaar na invoering van onderhavig verdeelvoorstel.

Indien er meer duidelijkheid is over de uitkomsten kan er op verzoek een technische informatieavond worden georganiseerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris, de burgemeester,

J.M. Ansems

A.J. Moerkerke